

Düş Yolcusu

SAVAŞ SÖNMEZ

savassonmez@yahoo.com

1940 Sonları-1960 Başları Ankarası (1)

Otobüs durakları arkasında şimdiki 100. Yıl Çarşısı'nın yerinde olan Ulus Şehir Çarşısı'nın ortalık yerindeki çay bahçesinin o bildik tahta iskemlelerinde çay ya da kahve içmediyseniz,

Dini bayramlarda mahalle komşularınızın ellerini öpüp şeker, mendil ve hatta para ile ödüllendirilmedi iseniz; edindiğiniz harçlıkları mantar tabancasına, mantara, çatapata yatırmadıysanız ya da Mamak Uçar Bahçesi'ndeki uçan sandalyelere ve dönme dolaba harcamadı iseniz,

Şimdilerde belediyeye aktarılan AOÇ Hayvanat Bahçesi'ne gidip 29.12.1950'de oraya getirilen **Mohini** ile, ertesi yıl onu izleyen **Azadi** adlı filleri tanımadı, hatta sonraki yıllarda onların sırtındaki oturaklara kurulup küçük bir tur atmadı iseniz, Kuşlarevi'nin en ünlüsü maydanoz sevmeyen papağan **Yakup**'u görmediyseniz,

Mohini'ye ilişkin 188 ve 224 numaralı sayı kapaklarını basan Ekim 1988 Doğan Kardeş dergisi.

Ulus'ta Zincirli Camisi'nin yanında, şimdilerin Ulus Şehir Çarşısı'nın yerindeki kırmızı halılı Yeni

Sinema'da dönemin ünlü illüzyonisti **Zati Sungur'u** hayretler içinde izlemediyseniz,

Cumartesileri 18.00'de "**Koşun koşun radyo başına**" anonsuyla başlayan Radyo Çocuk Saati'ni bir hafta boyunca ipe çekmediyseniz,

Damaklarınızda hâlâ unutmadığınız o korkunç lezzeti bırakmış olan Norveç'in Morina Balıkyağı'nı büyüklerinizin üstelemesiyle sabah kahvaltılarında "**portakal-mandalina-çikolata**" refakatinde de olsa içmek zorunda kalmadıysanız,

İlkokulda yılda 1-2 kez, neredeyse bütün sınıf aynı iğneden "**tifo-tifüs-kolera**" aşısı olup şişmiş kolunuzla bir gün "**aşı tatili**" yapmadıysanız,

. Projektörlü-sirenli-pencerelerde siyah perdeli "**Karartma Geceleri**"ni yaşamadıysanız,

"**Fahrettin Kerim**" denilen rakı şişesini tanımadıysanız,

Kışları "**Şakir Zümre**" sobaları eşliğinde geçirmediyse.

“Ankara’nın En Güzel Binaları” tercihleriniz arasında Mimar **Kemaleddin** yapıları olan Gazi Üniversitesi Rektörlüğü ile II. Evkaf Apartmanı (Oda ve Küçük tiyatrolar), “Ankara’nın En Çirkin Bina” sıralamalarınız arasında

Altındağ Belediye Başkanlığı ile Atatürk Kültür Merkezi bulunmuyorsa,

Başlangıçta Türkocağı, daha sonraları Halkevi, Üçüncü Tiyatro ve Üçüncü Sinema, şimdilerde Operet Sahnesi ve Resim-Heykel Müzesi olan binada bir oyun ya da film izlemediyseniz,

Grundig TK 23 teyplere hiç kayıt almadı iseniz,

Gömleğinizin üst cebinde taşıdığınız o eşsiz “**Filtresiz Yeni Harman sigarası**”nı saman renkli kutusundaki yaldızlı çekmecesinden itinayla çıkarıp “**Zippo**” çakmağınızla yakarak tütürmediyseniz,

**Unutulmaz
Yeni Harman
sigarasının paketi.**

Kızılay ve Ulus meydanlarının ortalık yerindeki direklerin üstüne yerleştirilmiş İş Bankası Kumbarası şeklindeki saatlerde zamanınızı kontrol etmediyseniz,

Tarihe karışmak üzere olan 19 Mayıs Stadı’nda, okulların 23 Nisan ve 19 Mayıs kutlama törenlerini göğsünüz kabarak izlemedi, hele hele o okulların öğrencilerinden biri olmadıysanız,

Ulus’ta bugünkü Amigo Sefa Büfesi’nin yerinde bulunan Üçel Oyuncakçısı’nın yılbaşı süslerini, önünden her geçişinizde burnunuzu vitrinine dayayarak seyretmediyseniz,

“**Tanrı Uludur**”la başlayan ve ne dediğini anladığınız Türkçe ezanları dinlemediyseniz,

Merkez Bankası’nın yanındaki İnebolu Sokağı’nın köşesinden Ulus-Bakanlıklar seferi yapan, ortalarına bir sıra daha eklenerek kapasiteleri 8 kişiye çıkarılmış olan, 1930-40’ların otomobillerinden dönüştürülmüş “**damalı**” dolmuşlara binmediyseniz; sokağın diğer köşesindeki efsanevi Karpıç Lokantası’nda hele hele **Darvaş**’ın kemani eşliğinde bir yemek yemediyseniz,

PTT Telefon Kulübeleri’ndeki aygıtlara “**bir jeton**” atarak sınırsız süreli (darısı Turkcell, Avea, Vodafone müşterilerinin başına) konuşma yapmadıysanız,

Hiç “**tel araba**”nızı ve “**tornet**”inizi Ankara’nın تنها ve güvenli yollarında kullanmamışsanız,

Bakkal amcadan, yaldızlı kağıtlara sarılı “**Bebek**” ya da “**Lira**” biçimli çikolatalardan almadıysanız,

Belediye otobüslerine tek binişlerde “biletçi”nin “ucu lastikli kurşun kalem” yardımı ile elindeki kutudan “kestiği” 10 kuruşluk öğrenci biletini, 10’luk demet halinde alındığında aynı yolculuğu 7,5

kuruşa yapma imkanını veren “abonman”ı hatırlamıyorsanız,

10 kuruşluk “talebe” ve 7,5 kuruşluk “abonman” belediye otobüsü biletleri.

Anafartalar Caddesi’nin hazır giyim ile zamanın kimi tüketim mallarını pazarlayan Uğurlu ve Bakgör mağazalarından alışveriş etmemiş, adliyenin karşısında **Ferhat Tekalev**’in Ankara Pastanesi’nde o dönemin tanınmış kişileri ile beraber “ekler” eşliğinde limonata yudumlamamış, hemen yanındaki **İsmail Derman**’ın kitabevinden kitap ya da taş plak satın almamış, yanınızda götürdüğünüz boş şişeye Eyüp Sabri Tuncer’de limon kolonyası doldurtmamışsanız,

Acılı ve neşeli günlerini yakından ve içtenlikle paylaştığınız Ermeni ve Yahudi komşularla bir arada yaşamamışsanız,

DTCF Farabi Salonu’nda CSO konseri izlemediyseniz,

Büyük-Ulus-Ankara sinemalarında uzun kuyruklarda beklemediyseniz,

Siz eski Ankaralı değilsiniz, siz hiç Ankara’yı yaşamamışsınız, siz hiç Ankaralı olamamışsınız ve de Ankara’nın son on yıllar içinde dönüştüğü durum hiç içinizi acıtmıyor demektir.

1.3.1959 günlü Üçüncü Tiyatro (Gönül Avcısı), 15.11.1959 günlü Küçük Tiyatro (Karayar Köprüsü) ve 14.2.1960 günlü Oda Tiyatrosu biletleri